

Средно училище "Иван Вазов" гр. Сопот, община Сопот

ул. "Ганчо Попниколов" № 34; ☎ 03134 7724; GSM 0885345166; e-mail info-1601303@edu.mon.bg; www.susopot.eu

УТВЪРЖДАВАМ:

ДЕСИТА МИНКОВА

Директор на СУ "Иван Вазов" гр. Сопот

Утвърден със заповед РД-10-71/03.10.2025 година

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

Раздел I ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл.1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл.2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл.3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл.4. На всяко дете е гарантирано правото на:

- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта, съвестта и религията;
- формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;

Чл.5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл.6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл.7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл.8. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл.9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл.10. Децата с изявиени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл.11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл.12. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл.13. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл.14. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

- Чл.15. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.
- Чл.16. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
- Чл.17. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.
- Чл.18. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.
- Чл.19. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.
- Чл.20. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
- Чл.21. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.
- Чл.22. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.
- Чл.23. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.
- Чл.24. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите по закрила на детето.

ГЛАВА III: РОДИТЕЛИ

III. А. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

- Чл.25. Наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.
- Чл.26. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.
- Чл.27. Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.
- Чл.28. Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.
- Чл.29. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.
- Чл.30. Информиране на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.
- Чл.31. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.
- Чл.32. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.
- Чл.33. Ангажменти по разработването на правила за опазване на поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.
- Чл.34. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

III. Б. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 35. Родителите са равностойни партньори на своите деца и работещите с тях педагогически специалисти.

Чл. 36. Родителите имат задължението да познават постиженията и проблемите на децата си, да им оказват необходимата помощ и подкрепа за тяхното разрешаване.

Чл. 37. Родителите редовно се информират за развитието на своите деца в училищната общност, участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, предлагани от педагогическите специалисти.

Чл. 38. Родителите дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти. Недопустимо е обсъждането на личностни и/или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата. Недопустимо е разпространението на поверителна информация за педагогически специалисти, други родители и ученици.

Чл. 39. Според възможностите и разбиранията си родителите подпомагат УО в осъществяването на училищната политика. Подкрепят децата си и им служат за пример. Не допускат действия, с които могат да уронят имиджа и авторитета на училището.

Раздел IV МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл.40. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

(1) В отношенията с колегите си служителят на СУ "Иван Вазов" проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Служителят на СУ "Иван Вазов" уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.

(3) Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

(4) Утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет чрез лично поведение и чувство за отговорност.

5) Недопускане на действия, които биха уронили престижа на професията и нетърпимост към подобни действия

Чл.41. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

Чл. 42. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Чл. 43. Със своето лично поведение и чувство за отговорност служителят на СУ "Иван Вазов" - Сопот трябва да дава пример на другите служители, а служителите на ръководни длъжности – и по отношение на подчинените си.

Раздел V МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл.44. Предоставяне на висококачествени програми и услуги. Няма да предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл.45. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл.46. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл.47. Да се оказва съдействие за повишаване на степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл.48. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл.49. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VI ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл.50. (1) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява. При необходимост той пренасочва въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Раздел VII ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.51. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл.52. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да извършва работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл.53. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл.54. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл.55. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл.56. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл.57. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Чл. 58. Всички задължения на учителя са свързани с основното му право да изисква подобаващо уважение и признание за своя труд.

Чл. 59. Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.

Чл. 60. Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на СУ "Иван Вазов" - Сопот..

ГЛАВА II: ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 61. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителите следват поведение, което не уронва престижа на СУ "Иван Вазов" - Сопот

(2) Служителите не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) Служителите се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.

(4) Служителите спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представлява.

Чл. 62. Служителят не може да участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на гимназията.

Чл. 63. Служителят е длъжен да спазва установеното работно време за изпълнение на възложените му задължения, заложи в длъжностната му характеристика или чрез административни актове.

Чл. 64. Служителят поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата.

Чл. 65. (1) Служителят противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

(2) Служителят не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

(3) Служителят не може да приема подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните му задължения.

Чл. 66. Служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Раздел VIII КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.67. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(1) Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел IX КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.68. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава КОМИСИЯ ПО ЕТИКА.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл.69. (1) Комисията по етика:

* разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;

* дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл.70. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл.71. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл.72. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

Раздел X ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧЕНИКА:

1. Аз съм свободен гражданин на Република България и обичам своето семейство и своята Родина!

2. Свободно съм избрал да уча и се гордея, че съм част от училищната общност.

3. Моите учители, работещите в училището и моите съученици са достойни хора и аз ги уважавам.

4. Аз съм толерантен към другите в училище. Зачитам чуждото мнение и отстоявам цивилизовано собствените си становища. Не дискриминирам другите на база тяхната възраст, етническа принадлежност, раса, националност, малцинствена принадлежност, култура, език, религия, пол, сексуална ориентация, външен вид, здраве, произход, социално положение и т.н.

5. Старая се да бъда добър, да правя добрини и да решавам конфликтите по мирен път, да се държа отговорно, честно, съобразително и вежливо към другите, да се държа с уважение към останалите, така че те да не се чувстват накарани и насиливани.

- Да бъда на време за часове и други мероприятия
- Да информирам правилния човек в случай, че отсъствам или ще закъснея
- Да потърся помощ при нужда
- Да опазвам училищната собственост
- Да се информирам за правилата, относно здраве и безопасност
- Да играя роля в сигурността на училището и да бъда подготвен да се идентифицирам при нужда
- Да се грижа за околната среда, като се отнасям уважително към сгради и съоръжения
- Да изхвърлям боклука си на предназначените за това места
- Да показвам разбиране към другите по отношение на шума (напр. Изключване на мобилните телефони в час)
- Да показвам добро спортуване по време на спортни дейности
- Да се въздържа от показване на грубо поведение
- Да се уверя, че дейността ми в интернет, виртуалните учебни среди, социални мрежи, блогове и други уеб ресурси, не причиняват обида и не може да се определи като малтретиране, тормозене или безпокоене
- Да уважим законното право на свобода на словото
- Да се уча колкото може по – добре;
- Да не решавам конфликтите в училище с агресия;
- Да оказвам помощ на нуждаещите се;
- Да изисквам информация по всички интересувачи ме въпроси.

6. Приемам правилата за поведение в училище и свободно се задължавам да ги изпълнявам, защото знам, че те ми осигуряват личен комфорт и благополучие.

7. Моето основно право и задължение в училище е ученето. Аз уча според изискванията на учителите си и каквото и доколкото аз мога. Мое право е да участвам в ученически общности и групи по интереси. Основната грижа на личното ми развитие е успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова трябва да се стремя към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си. Основните правила за приятелски отношения между учениците да са:

- Да не употребяваме нецензурни изрази;
- Да не си подсказваме

8. Аз съм добър стопанин. Аз знам, че училищното имущество е публична собственост, платена от данъците на моите родители, затова я пазя, както пазя личните си вещи.

9. Аз се отнасям с уважение към възрастните. Моите родители са мои приятели и аз споделям искрено с тях всичко, което се случва в училище

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Отнасяйте се към всички граждани с уважение! Отнасяй се с другите така, както ти искаш да се отнасят към теб!

Проявявайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Реализирайте поведение, лишено от пристрастия към всички граждани.

Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището.

Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация. Стремехът на служителите на училището да бъде максималното подпомагане на гражданите.

Поддържайте професионално отношение. Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Насърчавайте работата в екип.

Спазвайте ангажиментите си. Помнете, че важен елемент от качественото обслужване на гражданите е посрещането на техните нужди и очаквания.

Отговаряйте навреме. Отделяйте на гражданите необходимото време.

Създайте ваш собствен стил на обслужване на гражданите.

Бъдете искрени и последователни по всяко време. Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си. Разликата между ефективно и неефективно обслужване на гражданите е въпрос на:

1. КОМПЕТЕНТНОСТ,
2. УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ,
3. СЪПРИЧАСТНОСТ

Етични правила в условия на Covid 19

1. Учителите са длъжни да спазват установените правила на поведение в СУ“Иван Вазов“-гр. Сопот през учебната 2021 - 2022 година в условията на Covid-19
2. Да се запазят конфиденциалност на информацията при съмнение за заболял с Covid-19
3. Да осигурят условия за непрекъснатост на обучението за учениците от рисковите групи;
4. Да осигурят допълнително (компенсаторно) обучение и подкрепа за учениците, пропуснали учебни занятия поради здравословни причини, в т. ч. и заради карантиниране;
5. Да поддържат положителен психоклимат на работа и учене и да редуцират ситуациите на напрежение, стрес и дезинформация;
6. Учителите да използват само надеждни източници на информация, като Световната здравна организация и Министерството на здравеопазването за всяка информация, разпространявана на семействата.